

Podgorica, 25.11.2012.

STATISTIKA O NASILJU JOŠ UVIJEK DOMINANTNO ŽENSKA

Omladinska grupa Centra za građansko obrazovanje (OG CGO-a) koristi priliku da na Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama još jednom ukaže na postojanje problema nasilja nad ženama u crnogorskom društvu, ali i na potrebu ozbiljnijeg bavljenja ovom temom i stvaranja uslova za bezbjedan život svih žena koje su pretrpjele nasilje, kao i na sistemsku pomoć svim ženama koje trpe nasilje da ga se oslobode.

Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama prvi put je ustanovljen 25. novembra 1981. i na taj dan UN, vlade i nevladine organizacije širom svijeta pozivaju sve društvene aktere da se uključe u aktivnosti koje za cilj imaju spriječavanje nasilja nad ženama. Na prvom feminističkom skupu za Latinsku Ameriku i Karibe koji je održan u Bogoti (Kolumbija) od 18. do 21. jula 1981. godine 25. novembar proglašen je za Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama. „Feministički skupovi“ su konferencije feministkinja iz Latinske Amerike koje se okupljaju svake dvije do tri godine u Kolumbiji sa ciljem razmjene iskustava i diskusije o statusu ženskog pokreta. Na tom prvom feminističkom skupu, žene su odlučno osudile sve oblike rodno zasnovanog nasilja, od premlaćivanja u porodici, silovanja, seksualnog uznemiravanja, do nasilja počinjenog od strane države, uključujući i torturu i zlostavljanja žena političkih zatvorenica. 25. novembar je izabran kako bi se obilježilo ubistvo sestara Mirabal (Patria, Minerva i Marija Tereza) koje se dogodilo 25. novembra 1960. Sestre Mirabel su djelovale pod imenom „Las Mariposas“ (Leptiri). a zbog revolucionarnih aktivnosti i borbe za demokratiju i pravdu hapšene su više puta. Sestre Mirabal su ubijene od strane pripadnika režima diktatora Rafaela Trujila u Dominikanskoj Republici. Ujedinjene nacije, su 1999. zvanično prepoznale 25. novembar kao Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama.

Skorija istraživanja su pokazala da su žene dominantno prisutne među žrtvama nasilja u crnogorskom društvu. To nasilje najčešće traje godinama (najveći broj žena žrtava nasilja, preko 70%, izlazak iz postojeće situacije potraži tek nakon višegodišnjeg zlostavljanja), uslijed čega dolazi do potpune devastacije ličnosti žene i nemogućnosti da ona kasnije nastavi normalan lični i društveni život.

Poštovanje žena u crnogorskom društvu je i dalje najčešće deklarativno. Diskriminacija na osnovu pola, mizoginija i omalovažavanje značaja ulaganja napora ka unaprijeđenju prava žena i postizanju rodne ravnopravnosti, čvrsto su utemeljeni u patrijarhalnom i tradicionalističkom odnosu prema ženi koji se vrlo teško mijenja i pored solidnog zakonodavnog okvira. Ovakav ambijent uslovljava da se pokretanje pitanja o pravima žena smatra ženskim hirom, a ne stvarnom potrebom društva koje pledira da bude demokratsko. Ako u istraživanjima više od 70% ispitanika odgovori da se slaže sa

Centar za građansko obrazovanje
Centre for civic education

tvrdnjom da je osnovna uloga žene u društvu da bude dobra supruga i majka, svaki četvrti ispitanik (muškarac) izjavljuje da je nasilje prema ženi opravdano u pojedinim situacijama, da je za nasilje koje joj se dešava kriva žena jer nije u stanju da napusti nasilnika, da je kriva za batine koje dobija jer ga je izazvala svojim ponašanjem, jasno je da se radi o društvenoj klimi u kojoj je i nasilje nad ženom sasvim prihvatljivo jer je u službi toga da žena bude dobra i poslušna.

Omladinska grupa CGO-a apeluje na odgovorne u institucijama da razumiju da zbog nasilja u porodici, osim žena, trpe i drugi članovi porodice – posebno djeca, koja su često svjedoci, ali i žrtve nasilja u porodici. To je problem svih nas jer predstavlja prepreku ostvarivanju ravnopravnosti, jednakog pristupa ljudskim pravima i u konačnici razvoja društva. Institucije su obavezne da preduzimaju sve zakonom predviđene mjere da zaštite žene koje trpe nasilje, bez obzira gdje se i od koga ono dešava. Moraju se uložiti i veći naponi da se stvore uslovi za uspostavljanje novih mehanizama podrške za žene žrtve nasilja, bolju saradnju institucija i nevladinog sektora koji se bavi pitanjem nasilja nad ženama u smislu podrške održivosti programa usmjerenih na podizanje svijesti građana o problemu žena žrtava nasilja, ali i o pravima žena uopšte. **Posebno je značajno da institucije prestanu sa ignorisanjem ove problematike i tolerisanjem nasilja jer podaci pokazuju da je svake godine sve veći broj prijavljenih slučajeva nasilja nad ženama, ali i da postoji veliki raskorak između broja prijavljenih i broja procesuiranih slučajeva. To jasno ukazuje da je kaznena politika blaža nego što zakon omogućuje, i da nasilnici najčešće dobijaju minimalne kazne čime se šalje užasna poruka da je ovo nasilje legitimno i društveno prihvatljivo.**

Crna Gora je potpisnica nove Konvencije Savjeta Evrope o spriječavanju i suzbijanju nasilja u porodici i nasilja nad ženama koji je prvi pravno obavezujući međunarodni dokument koji pruža sveobuhvatnu zaštitu žena od nasilja i nasilja u porodici. Stoga bi njeno ratifikovanje u najskorijem roku, kao i obezbjeđivanje njene neposredne primjene u praksi bilo od velike važnosti za rješavanje ovog problema u našem društvu, kao i za djelotvorniji put ka EU.

Miloš Knežević

Koordinator Omladinske grupe Centra za građansko obrazovanje